

"Europa és traició i continuïtat. I és, avui, la nostra juvenesa. I per als catalans és la culminació del sentit històric de Catalunya".

Del llibre ELS POBLES JOVES, suara editat, de Joan Crusellas.

CORPUS DE SANG.— Aquest mes, el dia 7, s'acompleixen 321 anys de la jornada que la història recorda amb el nom de Corpus de Sang. Els fets d'aquell dia varen donar motiu del nostre Himne Nacional. Culminant la sèrie d'incidents ocorreguts a tot Catalunya, els segadors que per aquella data s'hostatjaven a Barcelona, es varen revoltar i unint-se amb ells el poble, varen assaltar junts, les drassanes i varen donar mort, en mig del combat, al Virrei Comte de Santa Coloma. Aquests fets varen representar l'inici de la guerra contra la monarquia dels Austries.

La guerra que formalment s'iniciava aquell dia estava latent des de feia gairebé cinquanta anys. La guerra dels "Segadors" fou una guerra d'alliberament, on es proclama, per primera vegada la REPUBLICA CATALANA, pel gran patrici PAU CLARIS, President de la Generalitat de Catalunya. La segona República Catalana la proclamà el 14 d'abril del 1931, Francesc MACIÀ.

Si bé feia més de dos segles, — des de la mort de Martí l'Humà en 1410 — que Catalunya era governada per una dinastia estrangera i més de cent anys — des de Ferran segon — que el rei governava des de Castella, mai no s'havia negat a Catalunya la seva personalitat pròpia ni el dret a tenir les seves institucions tradicionals. El poble conservava les llibertats dits populars i les ciutats i els gremis, els furs. Els reis, encara que des de Toledo o Madrid governaven a Catalunya, però com a comtes de Barcelona. S'acceptava l'idea d'Espanya com una unió espiritual i com una comunitat d'interessos de les quatre nacions hispàniques, com en aquell temps es deia: Catalunya, Castella, Navarra i Portugal. Les quatre lligades per la realitat geogràfica i pel fet de tenir, cadascuna d'elles, el mateix rei. Aquest estat de coses va durar bastant de temps.

Però durant el regnat de Felip quart, s'exacerben les ambicions reials. El rei vol la monarquia unitària i neix a Castella — setial de la corona com a nació més gran i poderosa — el concepte postís de l'estat espanyol. I poc a poc, per mitjà dels virreis i dels funcionaris castellans que envien, es van atacant i desconeixent les lleis i les atribucions dels òrgans de govern dels regnes Ibèrics. I és com, en una reacció natural i obligada, davant d'aquesta agressió afrentosa, que neixen les revoltes de Catalunya i Portugal. La nostra, malauradament, no va tenir el resultat feliç de la del poble germà de ponent. Portugal no solament conservà la seva autonomia, si no que s'independitzà del rei castellà i forma, des d'aleshores, una nació lliure.

En el nostre país hi havia, en aquells dies, molta tropa de la corona, de pas cap a França, puix que els Austries sostenien llavors contra els Borbons, la terrible guerra dita dels Trenta Anys.

Retalls d'un llibre : " ELS POBLES JOVES " de Joan Crusellas.

(La responsabilitat dels comentaris següents, recauen sobre l'autor, que, de moment, vol servir l'anonimat).

Com una alenada forta, de les que aviat abrindaran el caliu que es forma, es publica una revista a Barcelona, CRITERION, i el primer exemplar ha arribat a Colòmbia. Aquesta publicació, té un aire molt clerical oficialment, però està escrita de cara al món, a Europa i pensa amb les finestres obertes ; el que diu, no ho podria dir, si s'expressés, com podríem dir, en "paper de diari", ja que la premsa, en la nostra catalana llegua, està proscribida a Catalunya. Aquesta publicació de què parlem, dona a conèixer un llibre, del qual sabem solament i precisament el que en diu ; el comentari és llarg, molt sucós, i - llàstima del poc espai disponible ! - només se'n poden conèixer, el que es diu al començament : r e t a l l s .

L'autor, quan l'aixecament militar contra el govern al que havia jurat fidelitat a mort, no era ni adolescent.

Diu la crítica : " Ha calgut que el perill de mort, com a nova espasa de Damocles, rondés la nostra civilització perquè els pobles europeus s'adonessin que llur capital enemic era l'Estat artificial i ultranacionalista que, retolat amb l'etiqueta de monarquia o república, imperislisme conservador o comunisme marxista, totalitarisme o liberalisme democràtic perllongava un "statu quo" que, enmetzinava la vida de les Pàtries no "legalitzades" o dels petits Estats que tenen llur vida cultural, econòmica o política afeblida - sovint a dreient - per puixants forces externes".

"L'autor es proposava amb aquesta obra capdal - així ho judiquen també els exponents màxims de l'europèisme - superar no solament la crisi històrica del nostre poble com a tal, sinó també la dels pobles europeus que estan abocats als problemes implicats en el plantejament de la nova era".

El totalitarisme, iniciat gairebé sempre per un arrauxat profètic, s'encarna en una minoria racionalista-idealista que, creient-se posseïdora exclusiva de la veritat d'un poble, s'emmena sota el comandament d'un adalid obcecat a la conquesta del poder. Sigui quin sigui l'obstacle que s'hi oposi, és abatut, si convé, amb la més inhumana i cruel de les repressions" . " La minoria totalitària s'ensenyoreix de la veritat i la resta del poble, mentre no l'accepta, roman en l'error. Per això el poble queda, automàticament, dividit en perseguïdors i perseguïts i indiferents ; els darrers són els qui, amb llur inconsciència, constitueixen l'escambell de la minoria rectora".

Els dirigents amb llur impunitat trenquen tot diàleg amb la resta del poble que, reduït a la pura obediència, és una simple joguina de la fe profètica i de la història planejada que propugna el totalitarisme".

" Quan el sistema no rutlla, hom atribueix la responsabilitat als qui no combreguen amb les idees exposades."

"Quan la minoria totalitaria assoleix el poder, imposa, mitjançant la coerció violent, si cal, el seu programa a la resta del poble que, de llavors ençà, esdevé un simple instrument del poder".

"El totalitarisme, radicalment anticristià, exercèix continuament una vigilància implacable, per tal com té a la seva disposició, tots els ressorts repressius externs i, en conseqüència, àdhuc s'atreveix, quan pot, a destruir amb mitjans escandalosos, atemptatoris a la dignitat de la persona humana, la intimitat dels qui cauen sota les seves urpes".

"Els dirigents totalitaris amb llur visió del futur, amb llur fanatisme que eixorca l'esperit, intentant paraitzar la història falsifiquen la tradició i aboquen llur poble a la catàstrofe".

Genocidi. - D'acord amb l'etimologia del terme, és la mort d'un poble o raça a mans d'altri. És l'assassinat col·lectiu. No és genocidi, solament, l'anihilació física dels éssers humans que formen part del poble, ans ho és també l'assassinat cultural que un país, abusant de la seva superioritat perpetra contra la vida espiritual d'un altre. Hom al·lega, en defensa del genocidi tot allò més sagrat que pot existir: la cultura, el patriotisme i àdhuc, de vegades, s'intenta barrejar-hi sacrílegament la religió".

Un remei eficient contra el genocidi és la confederació dels pobles. Mentre l'anhelada confederació no arriba, els pobles amenaçats pel genocidi troben llur defensa en la cultura, la personalitat i l'exercici de la llibertat perseguida".

I l'autor, diu: "Cada poble ha d'ésser ell perquè Europa pugui existir".

"Cada poble ha d'ésser Europa per a poder existir ell".

(A remarcar que el llibre, ha estat escrit en català i, per tant, quan diu o parla, llengua, pàtria, etc., es refereix al cas de Catalunya; ho deixa ben aclarit el sentit de la llegenda que encapçala el present Butlletí) "

Sobre els fets de l'Orfeó Català.

(Fem memòria de la gent que en va resultar mal ferida - a mans de la policia - segons testimonis notariais i certificacions mèdiques).
Diu el "Diario de Barcelona" del 16 de febrer del 1961: Los Tribunales de Justicia restablecen la verdad frente a unas demandas calumniosas:

"La Audiencia de Barcelona ha dictado auto de sobreseimiento libre, en la causa 290 de 1960, instruida por el Juzgado núm. 14 de esta ciudad, en virtud de denuncia formulada el 25 de mayo del pasado año contra determinados funcionarios del Cuerpo General de Policía, como supuestos autores de malos tratos y lesiones inferidas a varios detenidos por actos atentatorios al orden público y otros de propaganda clandestina. Substanciada dicha causa con todas las garantías procesales, plazos y recursos, la resolución indicada acuerda el sobreseimiento libre en base a la no existencia de indicios racionales de haberse perpetrado el hecho que dió motivo a la formación de la causa."

Com dicha resolucióm la Justicia española ha restablecido la verdad sobre unos hechos que fueron aprovechados por cierta Prensa extranjera, para urdir una prolongada campaña de falsedades contra las autoridades y funcionarios de la Policia española". -

Lògica

Per als que no tenen el dó inefable de llegir el "Diario de Barcelona", els retallem el que sota el títol de " Puntos de Vista", publicà el dia 29 de gener del 1961.

"Prosigue, em nuestro país, la modernización de los aeropuertos, medida que, en estos últimos años, se había hecho tanto más necesaria cuanto el tráfico aéreo ha aumentado de una manera considerable, a causa, principalmente, del turismo. En unas declaraciones hechas con motivo de la Pascua Militar (que en són d'animals amb aquesta Pasqua!) el propio ministro del Aire puso de relieve que el tráfico total aéreo de 1960, había sido de 116.649 aeronaves - de las cuales 80.295 pertenecían al servicio interior y 36.354 al servicio internacional -; en cuanto a pasajeros, el total es de 3.1 millones de pasajeros, de los cuales dos millones volaron en la red interior y el resto en la internacional."

"Los aumentos han sido los siguientes, en relación a 1959 : 12 por ciento en el número de pasajeros, 16 por ciento en mercancías y 24 por ciento en correspondencia. Palma de Mallorca ha sido el aeropuerto que ha registrado un mayor aumento de pasajeros - un 60 por ciento - internacionales, habiendo registrado 452.164 y no están agotadas sus perspectivas ni mucho menos ..."

" Las inversiones en Barcelona ha sido 39 millones y en Palma de Mallorca 28.4 millones. Estos dos últimos aeropuertos se han visto muy superados por Barajas e incluso Málaga, que ha recibido 46.3 millones de pesetas".

Nosaltres, que a això ja hi hem fet un comentari, davant de tanta evidència, no som capaços d'afegir-n'hi cap més !.

Recomanem el llibre : "El Tractat dels Pirineus i la Mutilació de Catalunya", de Josep Sanabre. Editorial Barcino, col·lecció Tramuntana, 6. Ptes. 50.- D'aquest llibre, en parlarem molt aviat.

Aquest BUTLLETÍ, es dol de la mort de Mossèn Pere Benet, que vivia a Barranquilla. Fou la primera persona, de fora de Bogotà, que ens va encoratjar en la tasca. A.C.S.

Santiago Rusiñol. - Enguany es celebra el centenari del seu naixement. Pintor, escriptor, home d'acudits, va reflexar una era i va representar el sentit de l'"humor" tal com s'hauria d'entendre. Va escriure en català-i això és el que volem remarcar- en un temps en que això no era pas massa ben vist per determinada gent, si bé representava, com avui en dia, l'autèntic esperit del poble.

- Li preguntaren què faria amb el "Pueblo Español" de Montjuic i va dir: - enviaría cada casa al seu poble.
- Una amiga de la família, veient un vestit de "torero", va dir: - M'agradaria ser "niña torera" i va respostejar: " - això de " torera" és possible, però "niña" i tot, ja no és tan fàcil.

segueix

- Es planyia del seu mal i un bon dia, li digueren : - no és reuma, Sr. Rusiñol, és vellúria ! i va protestar : - ésque l'altra cama no té la mateixa edat ?

- No tenia fe en els metges ; quan algun l'anava a veure, s'hi oposava : - " que no entri, que no entri, que estic malalt!...."

- Quan hagué de presidir " l'Arca de Noè " que ell mateix va fundar, el seu discurs fou limitat a bufar un xiulet dels que es fabriquen per a imitar el cant dels rossinyols.

Donem a conèixer els Premis dels Jocs Florals de la GINESTA D'OR, celebrats a Perpinyà, segons el diari "La Dépeche du Midi", del dia 9 d'abril d'enguany.

Premis de Llengua Francesa, Poesia Regular, Poesia Lliure, Reculls Poètics, Prosa, Història Local.

Premis de LLENGUA CATALANA

D'Honor, del Consell General i fora de Concurs: " Patró de la Llevantina", poesia ; "De l'Empordà a la Garrotxa", teatre; "Montserrat Vayreda, de Figueres.

Poetes de CATALUNYA

Copa d'Argent, a "El Pelegrí", de Narcís L. Boloix, de Sant Vicenç dels Horts.

Copa d'Argent Daurat, per "Vinya Verda i Blat Daurat" a M. dels Àngels Vayreda de Xirau, de Figueres.

Rosa d'Argent, per "Oda a la Partera" a J.M. Prous Vila, de Perpinyà - Barcelona.

Gran Medalla Daurada per "Cançó de l'Amor i el Dia" a Octavi Saltor, de Barcelona.

Medalla d'Art a Mossèn Camil Geis, de Sabadell, per " Furt sobre Furt".

Medalla d'Art a Carme Guasch, per "Recança".

Nedalla d'Art, a Joan Sellarès, de Sabadell, per " El Segon Llibre de les Meravelles".

Medalla d'Art, a Gràcia B. de Llorenç per "Pampa Argentina".

Poetes del ROSSELLO.-

Han estat premiats : Emili Foxonet, per "La Veta, records", Gaston Gallinier per "La Fugida de l'Hora", Rosa Castang-Roset, per " Vells Carrers de Banyols", Bernardette Martin per " Oferta d'una Rosa", Marcel Rocaríes per "El Nin d'un Dia", F. Montagut per "Els Oriols de Montoriol", L. Cargol per "Al mes de maig ", Narcís Castelló per "El Mas del Món" i Júlia Laurent per "Les Fonts del Vallespir".

Les festes tradicionals d'aquests Jocs, tenen lloc els dies 3 i 4 de juny i l'acte solemniat, de Festa i Honor a la Sala Aragó de la Casa de la Vila, de Perpinyà.

En terra Rossellonesa, poden enaltir la nostra llengua, cosa que està vedada en Terra Catalana.

Doneu a conèixer el BUTLIETI, als vostres amics. Feu que cap català es quedi sense rebre'l. Cal que, a Colòmbia, el BUTLIETI entri a tota l'illa catalana. Es un deure patriòtic mantenir el caliu de la nostra nacionalitat. La nostra única pàtria, és CATALUNYA!

REGLES PER A ESCRIURE LA LLENGUA CATALANA (10)

Aquest, Aqueix

En català clàssic, aquest, aquesta, aquests, aquestes, vol dir proximitat a persona que parla o escriu; i, aqueix, aqueixa, aqueixos, aqueixes, vol dir proximitat a la persona que escolta o ha de rebre l'escrit.

Així, escrivint, per exemple, des de Barcelona a una persona de Girona, escriurem: En aquesta ciutat (Barcelona) fa molt bon temps; digeu-me si en aqueixa (Girona) succeeix igual.

Parlant a una persona que seua en una taula a part de la nostra, li direm: Feu el favor de mirar si he deixat les tisores damunt d'aqueixa taula (la de la persona a la qual ens dirigim) perquè en aquesta (la taula nostra) no les trobo.

En el dia d'avui, almenys a la ciutat de Barcelona aqueixa ha caigut en desús.

Regla 18 - Llur, Llurs

L'adjectiu llur (plural llurs) s'usava correntment en català clàssic, referint-se a més d'un possessor. En cas contrari s'usava seu (seus, seva, seves).

Exemples: L'home ha d'estimar la seva pàtria. Els homes han d'estimar llur pàtria. És un polític que malversa el seu prestigi. Són uns polítics que malversen llur prestigi.

Els que sàpiguen el francès poden tenir present que l'equivalència de llur (llurs) és leur (leurs).

El nostre llur ja només és viu i d'ús corrent a determinades contrades de la nostra terra. Era un element de riquesa expresiva de la nostra llengua; però la tendència actual és a considerar-lo com a arcaic i afectat; sobretot és perillós voler-lo usar si un no està familiaritzat amb el català clàssic, ja que es corre el risc de posar llur en comptes de seu, cosa que és una falta gravíssima.

Regla 19 - Infinitius en re i er

Tots els infinitius de la primera i tercera conjugacions (els que tenen la terminació en ar o en ir) acaben en r final, sense cap excepció: mirar, estimar, comprar, vetllar, marxar, venir, dormir, sentir, tenir, fugir, etc.

Però entre els infinitius de la segona conjugació n'hi ha que terminen en er i altres que terminen en re. Una regla infal·lible per a saber els que no porten r final és la següent:

S'escriuen sense r final tots els infinitius de la segona conjugació que porten una r suau en la darrera síl·laba.

Així: caure, viure, perdre, traure, saure, coure, moure, admetre, absoldre, etc.

Els altres infinitius que no porten ja una r en la darrera síl·laba, van amb r final: córrer, témer, pertànyer, vèncer, tòrcer, valer, voler, fer, desfer, conèixer, néixer, etc.